

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 503/2018-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MERKURY MARKET SLOVAKIA, s. r. o., Duklianska 11, Prešov, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Patrik HOLINGA s. r. o., Hlavná 25, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Patrik Holinga, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 18 Cb 27/2009 zo 16. decembra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Cob 43/2015 z 24. marca 2016 a takto

rozhodol:

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MERKURY MARKET SLOVAKIA, s. r. o.,
o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MERKURY MARKET SLOVAKIA, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 18 Cb 27/2009 zo 16. decembra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 43/2015 z 24. marca 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresným súdom Prešov bolo pod sp. zn. 18 Cb 27/2009 vedené konanie na základe žaloby podanej obchodnou spoločnosťou A – typ, architektonický ateliér, spol. s r. o., Strojnícka 1, Prešov (ďalej len „žalobca“), proti sťažovateľke, ktorá v konaní vystupovala v procesnom postavení žalovanej, o zaplatenie sumy 9 875,19 € s príslušenstvom (ďalej len „súdne konanie“).

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 9 875,19 € so 14,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9 875,19 € od 21. februára 2007 do zaplatenia, trovy konania v sume 592,51 € a trovy právneho zastúpenia v sume 4 090,15 €, a to všetko do troch dní od právoplatnosti uvedeného rozsudku.

Na základe odvolania podaného sťažovateľkou krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorým bolo žalobe vo veci samej vyhovené, a zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania tak, že sťažovateľka bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 592,51 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 733,41 €. Posledným výrokom bola sťažovateľka zaviazaná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 944,84 €.

Sťažovateľka v odôvodnení svojej sťažnosti uvádza: *«Odporca ako sťažovateľ touto sťažnosťou namieta porušenie jeho práva na spravodlivé konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v rámci neho práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Má za to, že súdy sa pri odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadali s podstatnými argumentami, ktoré sťažovateľ opísal v čl. I.B bod 2 a 3, t. j. s omeškaním navrhovateľa vo fáze územného konania v dĺžke 37 dní (prerušenie územného konania na 23 dní*

sa časovo prelína s omeškaním navrhovateľa o 37 dní pri stanovisku UHA, preto je omeškanie v tejto fáze 37 dní) a stavebného konania v dĺžke 7 dní, spolu 44 dní, za ktoré omeškanie zodpovedá výlučne navrhovateľ a ktoré omeškanie odporca nezavinil.

Krajský súd v Prešove po podaní odvolania odporcom proti rozsudku súdu prvého stupňa nariadil vo veci pojednávanie. Predmetom tohto pojednávania poukazujúc aj na Výzvu Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.02.2016, ktorou vyzval účastníkov konania na písomné vyjadrenie sa k aplikácii ustanovenia § 370 Obchodného zákonníka, bolo vykonanie dokazovania o skutočnostiach, ktoré z porušení zmluvných povinností zo strany účastníkov konania mali za následok omeškanie druhej zmluvnej strany a o aký čas...

... Navrhovateľ v odvolacom konaní súdu predložil tabuľku s označením „Časový harmonogram plnenia predmetu Zmluvy“, kde vyššie uvedené skutočnosti opätovne potvrdil a na ktoré sa ho predseda senátu na pojednávaní dňa 03.03.2016 aj pýtal (aj napriek tomu, že otázky predsedu senátu a odpoveď navrhovateľa nie sú zachytené v zápisnici z pojednávania, ale na nahrávke zachytené určite sú).

Ak teda odvolací súd nariadil za vyššie popísaným účelom pojednávanie, dokazovanie v tomto rozsahu na pojednávaní aj vykonal, opomenul sa s týmito závermi, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce a po prepočítaní dní omeškania na strane navrhovateľa znamenajú pre odporcu čiastočný úspech vo veci, opomenul vysporiadať.»

Sťažovateľka sa nestotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, v časti, ktorou krajský súd považoval odvolacie dôvody sťažovateľky založené na ochrane zahraničných investícií za neopodstatnené. Sťažovateľka uvádza: «Nie je možné sa v tejto súvislosti uspokojiť s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Prešove, že odporca je subjekt so sídlom v Slovenskej republike aj keď spoločníkom odporcu je subjekt z Poľskej republiky. Sťažovateľ má za to, že na Slovensku takým spôsobom ako sťažovateľ, podnikajú aj iné veľké zahraničné spoločnosti. Zahraničné materské spoločnosti vystupujú ako spoločníci v slovenských obchodných spoločnostiach, ktoré na našom území založia, a tak investujú na území Slovenska, etablojú sa v podnikateľskom prostredí a v neposlednom rade vytvárajú na trhu pracovné miesta. Ako príklad možno uviesť Volkswagen, o ktorej spoločnosti nikto nepovie, že je slovenskou spoločnosťou aj napriek tomu, že má výrobné závody na území Slovenskej republiky. Obdobne to platí aj pre kórejskú automobilku KIA

a britskú automobilu Jaguar Land Rover. Všetky spomenuté automobilky boli vládou SR označené a uznané za zahraničných investorov, ktorým boli a sú poskytnuté finančné stimuly zo strany našej vlády aj napriek tomu, že sú to „slovenské s. r. o.“ s účasťou zahraničných materských spoločností. V tejto časti považuje sťažovateľ taktiež odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove za nedostatočné.»

Sťažovateľka namieta aj postup okresného súdu pred vynesením napadnutého rozsudku a v tejto súvislosti odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu. V nadväznosti na to sťažovateľka namieta, že «Súd prvého stupňa na pojednávaní konanom dňa 12. 09. 2014, ktoré bolo predposledným pojednávaním vo veci pred vynesením rozsudku dňa 16. 12. 2014, v podstate po vykonanom dokazovaní vyslovil svoj predbežný právny názor, že „nárok navrhovateľa a odporcu vidí pol na pol“. Rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo pre odporcu o to prekvapivejšie, keď súd v plnom rozsahu vyhovel navrhovateľovi. Ak by súd pri vyslovení predbežného názoru uviedol, že sa prikloní na stranu navrhovateľa, odporca by určite využil cestu súdneho zmieru, prípadne mimosúdnej dohody a prijal by návrh navrhovateľa na jeho/jej uzavretie v znení, v akom ju navrhovateľ pred časom navrhoval. Snahy účastníkov konania o uzavretie súdneho zmieru/mimosúdnej dohody sa v konaní vyskytli niekoľkokrát, jediné čo medzi nimi zostalo sporné bola výška pohľadávky, ako predmet urovnania. Ak teda súd od predposledného do posledného pojednávania zmenil svoj právny názor na vec, napriek tomu, že vo veci už nebolo vykonané takmer žiadne ďalšie dokazovanie, ktoré by bolo spôsobilé ovplyvniť zmenu rozhodnutia súdu, mal sa súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia s touto zmenou právneho názoru vysporiadať. Účelom vyslovenia predbežného právneho posúdenia veci zo strany súdu je aj to, aby rozhodnutie súdu nebolo pre účastníkov konania prekvapivé. V tomto prípade nastal pravý opak.»

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal nález:

„5. Základné právo obchodnej spoločnosti MERKURY MARKET SLOVAKIA, s. r. o., IČO: 36 501 891, Duklianska 11, 080 01 Prešov na spravodlivé konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 18 Cb/27/2009-239 zo dňa 16. 12. 2014 a v rámci neho právo na odôvodnenie rozhodnutia porušené bolo.

6. *Základné právo obchodnej spoločnosti MERKURY MARKET SLOVAKIA, s. r. o., IČO: 36 501 891, Duklianska 11, 080 01 Prešov na spravodlivé konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Cob/43/2015-319 zo dňa 24. 03. 2016 a v rámci neho právo na odôvodnenie rozhodnutia porušené bolo.*

7. *Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 18 Cb/27/2009-239 zo dňa 16. 12. 2014 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Cob/43/2015-319 zo dňa 24. 03. 2016 a vec vracia na ďalšie konanie.*

8. *Spoločnosti MERKURY MARKET SLOVAKIA, s. r. o., IČO: 36 501 891, Duklianska 11, 080 01 Prešov priznáva náhradu trov konania v sume 363,79 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Patrika HOLINGA s. r. o., Hlavná 25, 040 01 Košice č. účtu [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Sťažovateľka podaním z 28. februára 2017 doplnila svoj „*právny názor na podporu ústavnej sťažnosti*“. V doplnení poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 317/2015 zo 17. augusta 2016, ktorý podľa jej názoru „*pojednáva o prípade, ktorý je takmer identický*“ s jej sťažnosťou. Ďalej poukazuje na priebeh konania pred krajským súdom a podstatné skutočnosti, s ktorými sa krajský súd podľa jej názoru v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti namieta aj neodôvodnené prietahy v konaní pred okresným súdom aj krajským súdom, čím podľa jej názoru došlo aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľka namietané porušenie označeného základného práva, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nezahrnula do petitu sťažnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že označenie základných práv a slobôd, ktoré sťažovateľ uvedie v jednotlivých bodoch odôvodnenia sťažnosti, považuje za súčasť jeho argumentácie (m. m. IV. ÚS 89/2010, IV. ÚS 126/2012, II. ÚS 220/2016), ktoré však v prípade, že neboli premietnuté do petitu sťažnosti, nie sú predmetom rozhodovania ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu (m. m. III. ÚS 119/03, I. ÚS 34/2015). Z uvedeného dôvodu ústavný súd nerozhodoval o namietanom porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka v petite sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu aj napadnutým uznesením krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou,

že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu.

Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu zo 16. decembra 2014, ktorým bolo v merite veci konanie okresného súdu ukončené, bolo prípustné odvolanie, ktoré sťažovateľka podala a o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 26. marca 2016. Právomoc krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktorú tento uplatnil na základe odvolania podaného sťažovateľkou, vylučuje, aby rozhodoval ústavný súd, preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol pre nedostatok právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného

súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

Z argumentácie sťažovateľky v sťažnosti vyplýva, že namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie predovšetkým z hľadiska skutočnosti, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s podstatnými argumentmi, ktoré sťažovateľka vzniesla ako žalovaná v predmetnom súdnom konaní, a to konkrétne s omeškaním žalobcu pri plnení zmluvných povinností, ktoré sťažovateľka podľa jej tvrdenia nezavinila.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne rozoberá časový sled plnenia jednotlivých zmluvných povinností zo strany samotnej sťažovateľky, ako aj zo strany žalobcu, ktoré kopírujú skutočnosti, ktoré sťažovateľka predniesla aj v konaní pred okresným súdom i krajským súdom.

Ústavný súd konštatuje, že predmetom súdneho konania bolo rozhodovanie o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 9 875,19 € s príslušenstvom. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že išlo o zaplatenie tej časti diela, ktorá sa týkala

vypracovania projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie tak, ako bola vyúčtovaná faktúrou č. 2007002 zo 6. februára 2007 na sumu 9 875,19 €.

Krajský súd k uvedenému v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza: „*Žalovaný nenamietal v konaní samotnú realizáciu tejto časti diela žalobcom, ktorého cena bola vyúčtovaná označenou faktúrou, a nebránil sa ani prípadným uplatňovaním nárokov zo zodpovednosti za vady diela. Svoju obranu založil na tom, že žalobcom uplatňovaný nárok zanikol započítaním, ktoré oznámil žalovaný žalobcovi listom z 5. 3. 2007, ktorým žalobcovi dal na vedomie, že proti pohľadávke vyúčtovanej faktúrou č. 2007002 zo 6. 2.2007 uplatňuje pohľadávku vyúčtovanú ním vystavenou faktúrou č. 79007 z 5. 3. 2007, ktorou vyúčtoval zmluvné pokuty za nedodržanie termínov plnenia upravených v zmluve o dielo. Túto zmluvnú pokutu vyúčtoval na celkovú sumu 613.250,- Sk. Za omeškanie, upravené v zmluve o dielov časti IV ods. 4.1.1. v trvaní 97 dní účtuje sumu 266.750,- Sk a za omeškanie s termínom plnenia upraveným v zmluve v článku IV ods. 4.1.2. za 126 dní omeškania 346.500,- Sk.*

Za takéhoto stavu úspech obrany žalovaného závisel od toho, či ním vyúčtované zmluvné pokuty sú pohľadávkami spôsobilými na započítanie.“

Okresný súd i krajský súd v súlade s uvedeným zamerali svoju pozornosť na účastníkmi konania tvrdené porušenie zmluvných i zákonných povinností.

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v súdnom konaní bolo potrebné na právny vzťah medzi sťažovateľkou a žalobcom, a teda aj na otázku porušenia právnych povinností aplikovať ustanovenia zmluvy o dielo na zhotovenie novostavby „*Obchodné centrum Merkury Market Košice*“ uzatvorenej medzi žalobcom a sťažovateľkou 22. novembra 2005 (ďalej len „zmluva“) a ustanovenia zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“).

V súdnom konaní nebolo sporné, že termíny plnenia diela, tak ako boli uvedené v zmluve, dodržané neboli.

Za rozhodujúce zmluvné dojednanie krajský súd považoval okrem iného aj čl. V zmluvy, v ktorom sú upravené povinnosti sťažovateľky týkajúce sa poskytnutia spolupôsobenia pri realizácii diela žalobcom.

Krajský súd v odôvodnený napadnutého rozsudku na strane 14 uvádza: „Článok V body 5.1. a 5.2. upravujú povinnosti objednávateľa týkajúce sa poskytnutia spolupôsobenia samotným objednávateľom pri realizácii diela zhotoviteľom.

Podobne povinnosti objednávateľa sú upravené aj v ďalších odstavcoch tohto článku zmluvy s tým, že v ods. 5.5. je upravené, že spolupôsobenie objednávateľa je podstatnou povinnosťou, od splnenia ktorej závisí včasné splnenie záväzku zhotoviteľa. V prípade, že sa objednávateľ dostane do omeškania s plnením si svojich povinností, ktoré sú rozhodujúcimi pre splnenie predmetu tejto zmluvy a takéto spolupôsobenie objednávateľa pri plnení tejto povinnosti je nezastupiteľné, o dobu omeškania sa predlžuje lehota, resp. sa posúva termín zhotoviteľa na splnenie predmetu zmluvy.

Podľa čl. V, ods. 5.1. uvedenej zmluvy medzi povinnosti objednávateľa patrí aj dodanie typového, resp. vzorového projektu obdobného zariadenia a pri spracovaní projektu stavby na stavebné povolenie aj povinnosť objednávateľa zabezpečiť spracovanie projektu v časti ASR a Statika vlastným projektantom s potrebnou kvalifikáciou, ktorý sa zaregistruje v Slovenskej komore inžinierov.“

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že v danej veci aplikoval kogentné ustanovenia, a to § 365 ods. 1 a 4 a § 370 Obchodného zákonníka, ktoré upravujú omeškanie dlžníka ako i omeškanie veriteľa a ktoré majú prednosť pred zmluvnými dojednaniami.

Podľa § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 365 ods. 4 Obchodného zákonníka dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

Podľa § 370 Obchodného zákonníka veriteľ je v omeškaní, ak v rozpore so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi zo záväzkového vzťahu neprevezme riadne ponúknuté plnenie alebo neposkytne spolupôsobenie potrebné na to, aby dlžník mohol splniť svoj záväzok.

Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vychádza zo skutkového stavu zisteného okresným súdom, ústavný súd považoval za potrebné citovať aj relevantné časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že v súdnom konaní žalobca preukázal, že sťažovateľka si pri podpise zmluvy nesplnila povinnosť dodať dispozičné a prevádzkové riešenie stavby, bez ktorých nebolo možné dielo dokončiť. Okresný súd uvádza: *„Uvedeným konaním neposkytol žalovaný potrebné spolupôsobenie pri podpise zmluvy o dielo. Bolo preukázané, že dispozičné a prevádzkové riešenie stavby bolo žalovaným dodané žalobcovi až 08.08.2006. Rovnako bolo preukázané, že v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo mal žalovaný zabezpečiť spracovanie projektu stavby na stavebné povolenie v časti ASR a statika vlastným projektantom s potrebnou kvalifikáciou, ktorý sa zaregistruje v Slovenskej komore stavebných inžinierov, pričom toto spolupôsobenie žalovaný nesplnil. Žalovaný zabezpečil statika pána [REDAKOVANÉ], ktorý nespĺňal podmienky, ktoré by ho oprávňovali projektovať statiku stavieb. Oprávnenie tohto druhu mu Slovenská komora stavebných inžinierov nevydala. Z tohto dôvodu bol žalobca nútený zabezpečiť si túto časť svojpomocne, resp. prostredníctvom tretej osoby, ktorá disponuje požadovaným oprávnením. Na základe uvedenej dôkaznej situácie dospel súd k záveru, že žalovaný v konaní nepreukázal skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že si splnil povinnosti, ktoré mu vyplývali ako objednávateľovi v zmysle zmluvy o dielo čl. V. Bolo preukázané, že žalovaný prevzal premet diela, avšak nesplnil si svoj záväzok spočívajúci v poskytnutí súčinnosti a rovnako nesplnil si svoj záväzok za prevzaté zhotovené dielo zaplatiť cenu diela dohodnutú v zmluve o dielo.“*

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v spojení z odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu vyčerpávajúco, presvedčivo a logicky odôvodnil svoj záver o porušení zmluvných povinností zo strany sťažovateľky a z toho vyplývajúcich dôsledkov.

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia.

Ústavný súd k námietke sťažovateľky o nezohľadnení 37 dní prerušenia územného konania a prerušení stavebného konania v trvaní 7 dní, celkovo teda 44 dní, za ktoré zodpovedá podľa názoru sťažovateľky výlučne žalobca, považuje za potrebné uviesť, že aj keď sa krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku výslovne touto skutočnosťou nezaobrá, z kontextu celého odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení v odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že krajský súd považoval za preukázané, že sťažovateľka poskytla žalobcovi záväzné pokyny na vykonanie diela až následne, a to viac ako deväť mesiacov po podpise zmluvy. Samotná sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že územné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27. júna 2006, t. j. tri mesiace po zmluvnom termíne, a stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť 31. januára 2007, t. j. viac ako sedem mesiacov po zmluvnom termíne.

Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd námietky sťažovateľky týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu za zjavne neopodstatnené.

K námietke sťažovateľky týkajúcej sa prekvapivého rozsudku okresného súdu a v tej súvislosti napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza, že táto námietka bola predmetom odvolania, ktoré podala sťažovateľka proti napadnutému

rozsudku okresného súdu, pričom krajský súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku k uvedenému uvádza: „*Pre vec nie je ani určujúcim to, že sudca súdu prvého stupňa pri prejedávaní veci pri pokuse o zmier vyslovil určitý názor na právne posúdenie veci, konečné rozhodnutie je obsiahnuté vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vyhlásený na základe účastníkmi produkovaných skutočností i navrhovaných dôkazov.*“ Sťažovateľka teda dostala v súdnom konaní odpoveď aj na túto jej námietku a ústavný súd považuje odôvodnenie tejto časti napadnutého rozsudku krajského súdu za jasné, zrozumiteľné a postačujúce.

Taktiež k námietke sťažovateľky, že sa nestotožňuje s odôvodnením krajského súdu v napadnutom rozsudku, a to v časti odvolacích dôvodov založených na ochrane zahraničných investícií za neopodstatnené, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa aj uvedenou námietkou sťažovateľky zaoberal, keď uviedol «*Nemôžu obstáť ako opodstatnené ani odvolacie dôvody založené na údajnej „ochrane zahraničných investícií“.* *V konaní vystupujú subjekty, ktoré majú sídlo v Slovenskej republike, aj keď spoločníkom žalovaného je subjekt z Poľskej republiky. Nič na tom nemení teda to, že na uvedený právny vzťah sa aplikovali ustanovenia Obch. zák. tak, ako boli citované vyššie a len argumentácia s odkazom na neurčité zámery týkajúce sa ochrany zahraničných investícií nemôže byť dôvodom pre záver o nevyhovení žalobného návrhu týkajúceho sa zaplatenia ceny diela.*». Podľa názoru ústavného súdu táto časť odôvodnenia spĺňa kritérium riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a je dostatočné na to, aby bolo vyhodnotenú ako ústavne akceptovateľné.

Vo vzťahu k nálezú ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 317/2015 zo 17. augusta 2016, ktorým sťažovateľka argumentuje vo svoj prospech, ústavný súd uvádza, že v predmetnej veci bolo vyslovené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku nijako nezmieňoval o zistenej absolútnej neplatnosti posudzovanej zmluvy, ku ktorému smerovala aj jeho výzva podľa § 213 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) na vyjadrenie sa k absolútnej neplatnosti posudzovanej zmluvy.

V konaní o tejto sťažnosti ústavný súd považuje za preukázané, že krajský súd zaslal sťažovateľke aj žalobcovi výzvu podľa § 213 ods. 2 OSP s tým, aby sa vyjadrili k možnej aplikácii § 370 Obchodného zákonníka. Krajský súd sa následne s aplikáciou tohto ustanovenia Obchodného zákonníka v nadväznosti na všetky zistené skutočnosti v odôvodnení napadnutého rozsudku aj riadne vysporiadal, a preto v danom prípade nemožno hovoriť o „*prekvapivosti*“ napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd nestotožňuje s názorom sťažovateľky, že v jej veci ide o „*identickú vec*“ ako vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 317/2015, a preto ju podľa názoru ústavného súdu v prípade sťažovateľky nie je namieste aplikovať.

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade krajský súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a dostatočným spôsobom svoje závery odôvodnil, sťažovateľkou uplatnená námietka „*neodôvodnenosti*“ odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu je zjavne neopodstatnená, takže nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2018